

blive tagne i Betragtning, saa vil der ikke være saa stort til Hinder for, at det tillades at bebygge saadanne Havelodder. Der er jo det, der taler saa meget herfor, at naar vedkommende er i Stand til at have sin Lod lige ved Huset, er han i Stand til at bringe langt mere ud af den og have bedre Opsyn dermed, han vil saa have lettere ved at udføre et og andet i Haven, og han vil ligeledes være i Stand til at holde Fred i Haven. Jeg tror, at det vil have meget stor Betydning, hvis det i det hele taget kunde laves saaledes, at denne Lod tillige kunde overlades Jolt til Bebyggelse. Jeg indser heller ikke, at Kommunen kan tabe noget derved, thi idet der bliver lagt et Hus paa Jorden, bliver Jorden jo mere værdifuld, og Pantet bliver bedre. Hvis Loven endvidere, som det blev antydet af en æret Taler i sidste Møde, kunde bidrage til at skabe selvstændige Hjem, saa tror jeg ogsaa, at det var en af de Veje, som det var meget ønskeligt at komme ind paa. Hele Risikoen for Kommunerne bliver jo nemlig den, at de maatte i enkelte Tilfælde komme til at være udsatte for, at saa en enkelt Havelod til at ligge hen i nogen Tid, uden at de have en Bruger, som er i Stand til at svare den Afgift, som de forlange. Men naar der staar, at de skulle have 4 pCt. af Vaanet, saa forudsætter det ogsaa, at Kommunerne under de nuværende Pengeforhold maa være i Stand til at kunne rejse billigere Vaan f. Eks. til 3½ pCt., og derved bliver der jo tilbage ½ pCt. til Uddrag af Vaanet, som der er anført i Lovforslaget. Det er imidlertid noget, som alene vedkommer Kommunerne, men hvis der var Udbygning til, at det ogsaa kunde overlades til vedkommende Bruger, saaledes at han kunde udløse Lodden af Kommunen og paa den Maade blive Selvejer, saa vilde det være saa meget des bedre. Jeg fremhæver dette ikke for absolut at saa dette sat igennem, men jeg vil blot henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed derpaa, for at det kunde blive taget under Overvejelse, for saa vidt det er muligt at gennemføre Loven. Man vil vel nok kunne forstaa efter de Udtalelser, jeg er fremkommen med, at jeg er en Ven af dette Lovforslag og gerne ønsker, at det skulde blive til Lov, og at jeg ikke ønsker at lægge det uoversigtelige Hindringer i Vejen. Det er jo nemlig saaledes, at Eksemplet altid har noget smittende ved sig, og det kunne maaske siges, at den overstrømmende Kærlighed for Havesager, som har fundet Udtryk her i disse Dage, maaske ogsaa kunde føre til, at andre kunde saa Nytte af det end netop de, som dette Lovforslag angaar, men derfor mener jeg ikke, at nogen som helst skal være bange,

thi saafremt der virkelig er andre, der kunne have Nytte af, at der bliver udbredt Rundskab til Havesager og Havelkultur, da maa vi jo kun glæde os derved, naar de ikke forlange særlige Begunstigelser, eller der fordres særlige Pengemidler i den Anledning. Hermed skal jeg slutte.

L. Larsen: Den Gang vi begyndte at forhandle denne Sag her i Salen, tillod jeg mig at udtale Ønsket om, at de ærede Talere vilde stige ned fra det storpolitiske Stade og tage denne Sag mere jaaglig, og jeg kan ikke nægte, at dette Ønske, forekommer det mig, i alt væsentligt er gaaet i Opfyldelse. Jeg er glad ved den Behandling, som denne Sag har faaet her i Salen, og jeg antager, at selv om der end skulde forhandles noget om den endnu, vil der ikke, hvad Sagens Realitet angaar, møde den nogen egentlig Modstand eller Misbilligelse her i Salen. Der er sagt, og det har ogsaa staaet i Pressen, at denne Sag ikke er saa stiftet til at sætte Gemytterne og Sindene i Bevægelse som den foregaaende, og det er maaske ogsaa sandt, hvad Stemningen her i Salen og i Pressen angaar, men det turde dog maaske ogsaa være givet, at denne Forhandling har været præget fuldt saa meget af Sandhed og haft fuld saa god en Ballast af Alvor, om jeg saa maa sige, baade her og andet Steds som den foregaaende Sag. Særlig forekommer det mig da, at Stemningen paa Landet mellem Befolkningen, der jo egentlig er den, som skal have Nytte af Loven, er fuldt saa optagen af denne Sag som af den foregaaende. Jeg har nemlig paa Grund af den ringe Afstand, jeg har fra mit Hjem til Hovedstaden, haft Lejlighed til paa de Dage, da vi ikke havde Møder her i Salen, dels at være hjemme og dels paa anden Maade at færdes blandt Befolkningen, og jeg skal da ved denne Lejlighed tillade mig at aflægge et Slags Bidnesbryd om, at denne Sag har vakt Liv og Røre i Husmandsklassen og Glæde over, at der muligvis kan komme noget ud af denne Sag. Det er ikke gaaet ganske paa samme Maade i Gaardmandsklassen, hvilket er let forstaaeligt, idet der jo er Gaardmænd, som paa Grund af Loven mene sig udsatte for den Mulighed at kunne komme til at afstaa Jord, og der er, saa vidt jeg har kunnet opfatte Forholdene i min Egn, saaledes som jeg har tilladt mig at sige ved en foregaaende Lejlighed, kommen en vis Ghyen over Sogneraadene for det Arbejde, der muligens vil komme. Jeg kan nemlig ogsaa godt se, at de Bønseligheder, der